

На основу члана 25. тачка 5. Статута, Скупштина Кошаркашког савеза Србије на седници одржаној дана 7. октобра 2006. године донела је

ПРАВИЛНИК О КОШАРКАШКОЈ АРБИТРАЖИ ПРИ КОШАРКАШКОМ САВЕЗУ СРБИЈЕ

Члан 1.

Овим Правилником уређује се статус и устројство Арбитраже и поступак пред Кошаркашком арбитражом при Кошаркашком савезу Србије (Арбитражом КСС).

I. ПОЈАМ И СТАТУС

Члан 2.

При Кошаркашком савезу Србије (у даљем тексту: Савез) постоји Кошаркашка арбитража, као стална арбитражна институција, надлежна за одлучивање (пресуђивање) у споровима између савеза, клубова, играча, спортских функционера и других лица у ингеренцији Савеза, као и за споразумно решавање спорова путем одлучивања или посредовања, у складу са законом, Статутом Савеза, овим Правилником и другим општим актима Савеза.

Кошаркашки арбитража (у даљем тексту: Арбитража) је независан орган и у свом раду и одлучивању је самосталан.

Члан 3.

Седиште Арбитраже је у Београду, Улица Сазонова 83.

Арбитража има свој печат који гласи: Кошаркашки арбитража при Кошаркашком савезу Србије. Печат садржи и знак Савеза.

Члан 4.

Савез врши општи надзор над административним и материјалним пословањем Арбитраже и обезбеђује средства за обављање њене делатности.

Члан 5.

Заједничка седница арбитрара уређује Пословником, на предлог Председника Арбитраже, интерну организацију и рад Арбитраже.

У питањима о којима према овом Правилнику одлучује Заједничка седница арбитрара, за одлучивање је потребно да је седници присутна већина од укупног броја арбитрара а одлуке се доноси већином гласова присутних арбитрара.

Члан 6.

У свим случајевима у којима Арбитража може бити надлежна за решавање спорова, свака странка, без обзира да ли је уговорена надлежност Арбитраже, може се обратити Арбитражи у циљу посредовања по одредбама овог Правилника за споразумно решење спора.

Поступак посредовања је независан од арбитражног поступка. Ако поступак за посредовање не успе, ништа од оног што је у току тог поступка учињено и изјављено не обавезује странке.

Странке не морају да прихвате предлог већа за посредовање. Постигнуто поравнање у поступку посредовања има снагу поравнања постигнутог ван Арбитража.

Ако странке сагласно предложе, може се поравнање постигнуто у поступку за посредовање, донети у виду арбитражне одлуке.

Члан 7.

Кошаркашки клубови, играчи и други субјекти у кошаркашком спорту земље, дужни су да пруже Арбитражи помоћ у раду, да не ометају и не утичу на арбитражни поступак и његов исход, да на захтев Арбитраже, односно арбитражног већа доставе информације и исправе којима располажу и да се одазову позиву Арбитраже за учешће у поступку.

Кошаркашки клубови, играчи и други субјекти у кошаркашком спорту земље дужни су да поштују и извршавају одлуке Арбитраже и не смеју их у јавности омаловажавати.

Кршење обавеза из ст. 1. и 2. овог члана представља дисциплински прекршај за који се изриче новчана казна и казна временске забране играња или вршења дужности у границама општег минимума и општег максимума предвиђеног Дисциплинским правилником за те врсте казни.

II. УСТРОЈСТВО

Члан 8.

Арбитражу чине Председник и заменик председника Арбитраже и шест арбитра које бира Скупштина Савеза на период од 4 године.

Посредовање и решавање спорова врше арбитраи.

1. ПРЕДСЕДНИК

Члан 9.

Председник Арбитраже има статус арбитра Арбитраже.

Члан 10.

Председник Арбитраже остварује надзор над применом овог Правилника, прати и разматра праксу решавања спорова и врши друге послове за које је надлежан по овом Правилнику.

Председник Арбитраже у складу са овим Правилником:

- доноси одлуке о надлежности Арбитраже,
- утврђује да ли су странке закључиле у писменом облику споразум о Арбитражи (утврђује постојање арбитражног споразума, односно арбитражне клаузуле),
- одлучује о изузећу арбитрара,
- одлучује о питањима везаним за арбитражни поступак поводом одређеног спора пре него што је образовано арбитражно веће,
- представља Арбитражу и организује њен рад,
- именује председника већа за посредовање,
- именује председника и чланове већа за давање правног мишљења,
- именује арбитра и председнике арбитражног већа у случајевима предвиђеним овим Правилником,
- уређује периодични Билтен Арбитраже,
- обавештава Скупштину и друге органе Савеза о питањима од значаја за рад Арбитраже и подноси годишњи извештај Скупштини Савеза о раду Арбитраже;
- учествује у раду седница органа и радних тела Савеза када разматрају питања од значаја за рад Арбитраже;
- подноси по службеној дужности дисциплинске пријаве;
- врши друге послове предвиђене овим Правилником, или за које није одређено друго лице Арбитраже.

Председник арбитраже се стара о уједначавању арбитражне праксе арбитражних већа и у том циљу: организује заједничке седнице арбитра на којима се разматрају поједина спорна правна питања и заузимају начелни ставови; организује заједничку седницу арбитра и првостепених органа Савеза ради разматрања појединих спорних правних питања; на почетку арбитражног поступка упознаје председника арбитражног већа/арбитра појединца о ранијим арбитражним одлукама у сличним случајевима; разматра арбитражну одлуку пре њеног потписивања и може указати арбитражном већу, односно арбитра појединцу, на формалне недостатке арбитражне одлуке и на арбитражну праксу по појединим правним питањима или на правна питања која су од значаја за одлучивање; може скренути пажњу арбитражном већу, односно арбитра појединцу уколико сматра да постоје одређени разлози због којих би арбитражна одлука могла бити поништена, односно не би могла бити извршена.

Председник Арбитраже има право да присуствује свим рочиштима и седницама арбитражног већа на којима се већа и гласа о доношењу одлуке. Пре потписивања пресуде, арбитражно веће дужно је предочити пресуду Председнику Арбитраже.

Председник Арбитраже може бити именован само за председнике арбитражног већа.

Председник Арбитраже обавештава, без одлагања, лице које заступа и представља Савеза о поднетим арбитражним захтевима и донетим арбитражним одлукама.

Члан 11.

Ако је Председник Арбитраже одсутан или спречен да дуже време врши дужност, његове функције врши заменик Председника.

Заменик Председника Арбитраже има статус арбитра Арбитраже.

Ако је Председник Арбитраже именован за арбитра у одређеном предмету, његове функције у односу на тај предмет врши заменик Председника.

Председник Арбитраже може пренети на секретара Арбитраже вршење одређених послова из своје надлежности утврђених овим Правилником у вези трошкова поступка.

Члан 12.

Одлуке које доноси Председник Арбитраже у вези арбитражног поступка су коначне, ако овим Правилником није другачије одређено.

Ако се на одлуку Председника Арбитраже може изјавити жалба, о жалби одлучује заменик председника Арбитраже.

2. СЕКРЕТАР

Члан 13.

Секретар Арбитраже врши стручне и административне послове Арбитраже.

Секретар Арбитраже руководи сарадницима Арбитраже (секретаријат) и потписује текућу преписку Арбитраже.

Секретар Арбитраже треба, по правилу, да има правни факултет.

Секретар Арбитраже може да присуствује седницама арбитражних већа.

Сарадници Арбитраже су, по правилу, запослени код Савеза.

На дужност секретара Арбитраже распоређује се радник Савеза у складу са општим актом о организацији и систематизацији Савеза, по прибављеном мишљењу Председника Арбитраже.

3. АРБИТРИ

Члан 14.

Арбитража има Листу арбитра коју чине Председник и заменик Председника Арбитраже и 6 арбитра.

Арбитре бира и разрешава Скупштина Савеза на период од четири година, на предлог Председника Савеза, с тим да могу бити поново бирани.

Арбитар може бити разрешен дужности и пре истека мандата. Поступак за разрешење може покренути 5 делегата у Скупштини Савеза. Захтев за разрешење мора бити образложен. Арбитар је разрешен ако за разрешење гласа више од половине од укупног броја делегата Скупштине.

На листу за арбитра при Арбитражи може бити изабрано лице које испуњава следеће услове: да има пословну способност; да није осуђен на безусловну казну затвора, док трају последице осуде; да је дипломирани правник са положеним правосудним испитом или наставник на правном факултету.

Листа арбитра садржи поред личних података о арбитрама и основне податке о њиховим професионалним и стручним референцама.

Листа арбитра се објављује.

Члан 15.

Арбитар мора бити непристрасан и независан у односу на странке и предмет спора.

Арбитар је дужан да савесно и ефикасно обавља дужност арбитра.

Члан 16.

Након избора, арбитар добија од Савеза легитимацију арбитра Арбитраже.

Легитимација арбитра је власништво Савеза и мора се вратити по истеку мандата арбитра.

Арбитар има право на бесплатно присуство, у ВИП сектору, на утакмицама у ингеренцији Савеза, уз показивање легитимације арбитра.

Арбитар коме је истекао мандат задржава статус арбитра у односу на започете спорове у којима је арбитар, до окончања спорова.

Члан 17.

Изузеће арбитр може се тражити ако постоје чињенице које могу оправдано изазвати сумњу у његову непристрасност или независност или ако нема својства која су странке споразумом утврдиле.

Странка може тражити изузеће само поименце одређеног арбитра који у предмету поступа.

Ако се странке нису друкчије споразумеле, захтев за изузеће арбитра странка подноси у писменој форми у року од 15 дана од дана када је сазнала за именовање арбитра или за разлоге за изузеће.

Странка која је сама или са противном странком именовала арбитра може захтевати његово изузеће само ако је разлог за изузеће настао или је странка за њега сазнала пошто је арбитар именован.

Арбитража може да настави арбитражни поступак и да донесе арбитражну одлуку иако је поступак изузећа у току.

Ако једна странка тражи изузеће арбитра, друга странка може се сагласити за захтевом за изузеће у року од 2 дана од када је обавештена о захтеву за изузеће. Ако се друга странка не сагласи са захтевом за изузеће, а арбитар се не повуче са своје функције, одлуку о изузећу доноси Председник Арбитраже у даљем року од 2 дана.

Ако Председник Арбитраже прихвати захтев за изузеће, странка, односно арбитра кад је у питању председник арбитражног већа, именује (бира) новог арбитра (председника већа) у року од 3 дана од дана обавештења о одлуци Председника Арбитраже. Ако се

нови арбитар (председник већа) не именује у прописаном року, њега именује Председник Арбитраже у даљем року од 3 дана, о чему се обавештавају странке и именовани арбитри у року од 3 дана од дана именованја.

Поступак именованја новог арбитра одређен претходним ставом сходно се примењује и на случајеве из става 6. овог члана.

На одлуку Председника Арбитраже о изузећу арбитра није допуштена жалба.

Уколико се захтев за изузеће арбитра односи на Председника Арбитраже, о захтеву коначно одлучује заменик председника Арбитраже.

Члан 18.

Арбитар може да се повуче са дужности писменом изјавом ако из оправданих разлога, укључујући и разлоге из члана 17. став 1. овог Правилника, није више у стању да обавља своју дужност.

Странке се могу споразумети о опозиву арбитра ако он из стварних или правних разлога, укључујући и разлоге из члана 17. став 1. овог Правилника, није више у стању да обавља своју дужност или ако не извршава дужност у примереном року. Ако једна странка предложи опозив арбитра, друга странка може се сагласити за предлогом за опозив у року од 2 дана од када је обавештена о предлогу.

Ако се арбитар повуче са дужности или се странка сагласи са опозивом арбитра, то не значи да се тиме признаје основаност разлога за престанак дужности арбитра.

Ако се странке не споразумеју о опозиву арбитра, странка која сматра да арбитар није више у стању да обавља своју дужност или да не извршава дужност у примереном року, може да затражи од Председника Арбитраже да донесе одлуку о престанку дужности арбитра.

Против одлуке Председника Арбитраже о престанку дужности арбитра није дозвољена жалба.

Члан 19.

Арбитри не могу дати, писмено или усмено, мишљење или савет, нити могу бити пуномоћници или саветници у спору који се води пред Арбитражом.

Странке у поступку не могу комуницирати директно нити одржавати директан контакт са изабраним чланом арбитражног већа.

Запослени и чланови код странака или са њима повезаних лица, чланови њихових органа и тела и стални сарадници, не могу бити именовани за арбитре у поступцима у којима учествују те странке.

III. РЕШАВАЊЕ СПОРОВА

1. НАЧЕЛА

Члан 20.

У поступку пред Арбитражом странке су равноправне.

Арбитража је дужна да свакој странци омогући да изнесе своје ставове и доказе, као и да се изјасни о радњама и предлозима противне странке.

Арбитража одлучује у границама постављених захтева.

Арбитража у поступку примењује материјално право по сопственој оцени и није везана за наводе странака у погледу материјалног права.

Странке слободно располажу захтевима које су истакле у поступку. Арбитража неће уважити располагања странака која су противна принудним прописима.

Странке су дужне изнети све чињенице на којима заснивају своје захтеве и предложити доказе којима се утврђују те чињенице. Арбитража је овлашћена да утврди и чињенице које странке нису изнеле, ако из резултата расправе и доказивања произилази да је то неопходно за решење спора.

Које ће чињенице узети као доказане одлучује Арбитража на основу слободне оцене доказа (по свом уверењу). Арбитража ће савесно и брижљиво ценити свако доказ посебно и све доказе заједно.

Странке су дужне пред Арбитражом говорити истину и не смеју злоупотребљавати права која имају у поступку.

Спор пред Арбитражом је хитан. Арбитража води поступак без одуговлачења и са што мање трошкова.

У поступку пред Арбитражом нема мировања поступка.

Поступак пред Арбитражом води се на српском језику.

Поступак пред арбитражом је поверљив и није јаван, осим ако се странке не договоре другачије, или ако овим Правилником није одређено другачије.

Арбитража је овлашћена да одбаце или на други одговарајући начин отклони радње странака у поступку шиканозног карактера, или којима се злоупотребљавају права која странкама припадају у поступку.

Арбитража није обавезна да одлучује или одговара странкама на разне притужбе, предлоге и захтеве који немају везе са током поступка, нарочито оне који се истичу након правоснажног окончања спора.

2. НАДЛЕЖНОСТ

Члан 21.

Надлежност Арбитраже одређује се споразумом странака, за спорове из члана 25. став 1. тачка 1 овог Правилника.

Споразумом о арбитражи странке поверавају Арбитражи на решавање своје будуће спорове или спорове настале из одређеног правног односа.

Споразум о арбитражи за решавање будућих спорова може бити садржан у одредби уговора (у даљем тексту: арбитражна клаузула) или у посебном уговору.

Свако физичко и правно лице у области кошаркашког спорта земље може да уговори надлежност Арбитраже.

Арбитража се може уговорити за решавање имовинског спора о правима којима странке слободно располажу, осим спорова за које је одређена искључива надлежност суда.

Арбитражу може да уговори свако ко, у складу са одредбама закона који уређује парнични поступак, има способност да буде странка у поступку.

Члан 22.

Споразум о арбитражи ништав је ако:

- 1) врста спорова на који се односи није подобна за арбитражу;
- 2) није закључен у писменој форми;
- 3) странке нису имале потребна својства и способност за његово закључење, или
- 4) је закључен под утицајем принуде, претње, преваре или заблуде.

Споразум о арбитражи не производи дејства у односу на решавање спора који није подобан за арбитражу.

Споразум о арбитражи може се закључити и ако је настали спор већ изнет на решавање суду.

Члан 23.

Споразум о арбитражи мора да се закључи у писменој форми.

Споразум о арбитражи је закључен у писменој форми ако је садржан у исправама које су странке потписале.

Сматра се да је споразум о арбитражи у писменој форми ако је закључен разменом порука путем средстава комуникације, која омогућавају писмени доказ о споразуму странака, без обзира да ли су те поруке странке потписале.

Споразум о арбитражи сматра се закљученим и ако се странке у писменом уговору позову на друго писмено које садржи споразум о арбитражи (општи услови за закључење правног посла, текст другог уговора и сл.) ако је циљ тог позивања да споразум о арбитражи постане саставни део уговора.

Сматра се да постоји споразум о арбитражи и ако тужилац писменим путем покрене арбитражни поступак, а тужени изричито прихвати арбитражу и с тим се сагласи у писменој форми или у изјави на записнику на рочишту, као и ако узме учешће у арбитражном поступку и до упуштања у расправљање о предмету спора не истакне приговор да не постоји споразум о арбитражи, односно не оспори надлежност Арбитраже.

Члан 24.

Споразум о арбитражи остаје на снази и у случају уступања (цесије) уговора или потраживања, осим ако није друкчије уговорено.

Споразум о арбитражи остаје на снази у случају суброгације, осим ако није друкчије уговорено.

Одредбе ст. 1. и 2. овог члана примењују се и у другим случајевима преноса потраживања, осим ако није друкчије уговорено.

Члан 25.

Арбитража решава спорове:

1. као првостепена и коначна инстанца за арбитражно решавање имовинских спорова о правима којима странке слободно располажу (спорови подобни за арбитражу);
2. као другостепена коначна жалбена инстанца поводом првостепених одлука органа Савеза у регистрационим, дисциплинским, такмичарским и другим споровима који нису подобни за арбитражу, у складу са општим актима Савеза;
3. као ревизиона инстанца поводом другостепених коначних одлука донетих од стране чланова Савеза и других кошаркашких организација, у споровима који нису подобни за арбитражу, ако је статутом или општим актом Савеза или тих организација или посебним споразумом утврђена надлежност Арбитраже.

У случајевима из став 1. тачка 1. овог члана, Арбитража поступа као арбитражни суд у смислу Закона о арбитражи.

У случајевима из става 1. тач. 2. и 3. овог члана, Арбитража поступа као другостепени, односно трећестепени орган Савеза за коначно решавање спорова који нису подобни за арбитражу.

Арбитража је надлежна и за давање правних мишљења, на захтев неког лица које је субјект кошаркашког спорта земље.

Члан 26.

У споровима поводом закључених уговора, Арбитража је овлашћена да разматра све спорове које би проистекли из закључених уговора, како у погледу постојања, пуноважности, тумачења и испуњења тако и у погледу престанка.

Члан 27.

Сви уговори које међусобно закључују субјекти кошаркашког спорта, односно којима се регулишу питања обухваћена ингеренцијом Савеза (укључујући и регистрациона питања) треба да садрже арбитражну клаузулу која гласи: "Сви неспоразуми који настану из овог уговора и поводом њега разматраће се на пријатељски начин. У случају спорова који настају у вези са овим уговором и поводом њега, уговорне стране искључују могућност вођења судског спора и уговарају надлежност Кошаркашке арбитраже при Кошаркашком савезу Србије у Београду, која ће дефинитивно решити спор. Приликом решавања спорова посредовањем и одлучивањем ова Арбитража ће применити Правилник о Кошаркашкој арбитражи при Кошаркашком савезу Србије. Уговорне стране су сагласне да и заснивајући надлежност Кошаркашке арбитраже, самим тим овластиле арбитре да реше све спорове који би проистекли из уговора на који се односи арбитражни споразум, како у погледу тумачења и испуњења, тако и у погледу раскида или пуноважности тог уговора, као и да одлуче о надлежности и постојању и ваљаности арбитражног уговора. Уговорне стране се обавезују да ће одлуку Кошаркашке арбитраже добровољно извршити."

У циљу отклањања спорова у вези надлежности Арбитраже, Председник Арбитраже може да утврди типизирани арбитражни клаузуле за различите врсте питања из надлежности Арбитраже, као препоруку странама заинтересованим за решавање спорова пред Арбитражом или које ће бити обавезно унете у одговарајуће пријаве (захтеве) који се подносе у поступцима у ингеренцији Савеза.

Уз захтев (молбу) за пријем у чланство Савеза поред изјаве о прихватању Статута и општих аката Савеза обавезно се прилаже и потписани арбитражни споразум о прихватању надлежности Арбитраже за решавање спорова између Савеза и чланова Савеза и чланова Савеза међусобно, у вези остваривања статутарних права и обавеза и права и обавеза из других општих аката Савеза.

Уз захтев за регистрацију, лиценцирање, обештећење и друге захтеве који се подносе Савезу обавезно се прилаже потписани арбитражни споразум о прихватању надлежности Арбитраже за решавање спорова који настану у вези предмета захтева.

Члан 28.

Арбитража може да одлучује о својој надлежности укључујући и одлучивање о приговору о постојању или пуноважности споразума о арбитражи.

Ако је споразум о арбитражи закључен као арбитражна клаузула, она се, приликом одлучивања о приговору о постојању или пуноважности споразума о арбитражи, сматра независном од осталих одредаба уговора.

Одлука Арбитраже о проглашавању ништавим уговора који садржи арбитражну клаузулу, не повлачи ништавост те клаузуле.

Члан 29.

Приговор да Арбитража није надлежна (у даљем тексту: приговор ненадлежности) тужени мора да поднесе најкасније кад и одговор на тужбу.

Право на подношење приговора ненадлежности тужени има и кад је именовано арбитра или је учествовао у његовом именовању.

Ако тужена страна оспори надлежност Арбитраже или не одговори на тужбу, Председник Арбитраже утврђује да ли је Арбитража надлежна.

Кад Председник Арбитраже утврди постојање надлежности Арбитраже, поступак ће се наставити иако друга страна одбије да учествује у њему.

Ако Председник утврди да Арбитража није надлежна за решавање конкретног спора, о томе ће обавестити странке.

Ако је дат одговор на тужбу без стављања приговора о надлежности, или се странке без датог одговора на тужбу упусте у расправљање о самој ствари, сматраће се да су тиме сагласно прихватиле надлежност Арбитраже.

Приговор да Арбитража прекорачује границе својих овлашћења (у даљем тексту: приговор прекорачења овлашћења) странка мора да поднесе чим питање за које се тврди да прелази границе овлашћења арбитражног суда буде изнето у арбитражном поступку.

Арбитража може да дозволи да се приговори из ст. 1 – 2. и 7. овог члана поднесу и касније, ако оцени да је до закашњења дошло из оправданих разлога.

Члан 30.

О приговорима поднетим у складу са чл. 28. и 29. овог Правилника Арбитража може да одлучи као о претходном питању или одлуком о предмету спора.

Одлуку о приговору из става 1. овог члана као претходном питању доноси Председник Арбитраже.

Ако Арбитража о приговорима одлучи као о претходном питању, а у питању је спор из члана 25. ст. 1. тачка 1. овог Правилника, свака странка може у року од 30 дана од дана достављања одлуке да захтева од суда одређеног законом да одлучи о том питању.

Арбитража може наставити поступак и донети арбитражну одлуку за време док је у току поступак пред судом о приговорима из става 2. овог члана.

Члан 31.

Ако се странке нису друкчије споразумеле, Арбитража може, на предлог једне странке, одредити привремену меру коју сматра потребном с обзиром на предмет спора, а може истовремено да одреди да противна странка положи одговарајуће обезбеђење.

Члан 32.

Субјекти кошаркашког спорта земље не смеју водити судски спор у питањима која су у надлежности Арбитраже. Кршење ове забране представља дисциплински прекршај.

Евентуално поведен судски спор који би се тичао самог спорног проблема (предмета), надлежности Арбитраже или пуноважности арбитражног уговора, није разлог да се застане са арбитражним поступком.

Лице које поведе судски спор супротно ставу 1. овог члана не може започети учешће у такмичењима у ингеренцији Савеза, а лице које у току такмичења покрене судски спор суспендује се одлуком такмичарског органа, без одлагања, из даљег такмичења до правноснажног окончања спора.

Лицу које поведе судски спор супротно ставу 1. овог члана изриче се одлуком првостепеног дисциплинског органа казна забране обављања дужности у кошаркашком спорту земље до правноснажног окончања спора.

На одлуке из ст. 3. и 4. овог члана може се поднети жалба Арбитражи у року од 7 дана од дана доношења.

По правноснажном окончању судског спора, Председништво Савеза разматра даље чланство лица из ст. 3. и 4. овог члана у Савезу, а ако не донесе одлуку о искључењу из Савеза, одређује у којем степену такмичења ће лице моћи убудуће да учествује.

3. СТРАНКЕ У ПОСТУПКУ

Члан 33.

Странка у поступку може бити свако физичко и правно лице.

Странка која је потпуно пословно способна може сама пуноважно вршити радње у арбитражном поступку.

Странку која нема потпуну пословну способност заступа њен законски заступник.

Правна лица заступа њихов законски, односно статутарни заступник.

Законски заступник може у име странке предузимати све радње у поступку.

4. ПУНОМОЋНИЦИ

Члан 34.

Странке могу предузимати радње у поступку лично или преко пуномоћника.

Радње у поступку које пуномоћник предузме у границама пуномоћја имају исто правно дејство као да их је предузела сама странка.

Странка коју заступа пуномоћник може увек доћи пред Арбитражу и давати изјаве поред свог пуномоћника, али супротно странку, сведоке и вештаке може испитивати само преко пуномоћника ако је он присутан на усменој расправи.

Пуномоћник странке може бити само дипломирани правник.

Странке могу именовати саветнике према свом избору.

Имена и адресе лица из ст. 1. и 4. овог члана морају се писмено саопштити Арбитражи и другој странци, а у обавештењу се мора назначити да ли се именоване односи на заступање или на саветовање.

5. ДОСТАВЉАЊЕ

Члан 35.

Ако се странке нису друкчије споразумеле, сматра се да је писмено примљено на дан када је лично предато примаоцу или на дан када је упућено на поштанску адресу примаоца.

Поштанска адреса је адреса на којој прималац редовно прима пошту. Ако прималац није одредио другу адресу или ако друго не произлази из околности случаја, поштанском адресом сматра се адреса пословног седишта правног лица или његовог огранка, односно адреса редовног боравишта физичког лица или адреса наведена у споразуму о арбитражи.

Ако се адреса из става 2. овог члана не може утврдити, сматра се да је писмено примљено ако је упућено на последњу познату поштанску адресу примаоца препорученом пошиљком или на други начин којим се обезбеђује писмени доказ о томе да је писмено упућено.

Ако се странке нису друкчије споразумеле, сматра се да је писмено примљено оног дана када је предато, у складу са одредбама став 1 овог члана.

Достављање правним лицима обавља се предајом писмена лицу овлашћеном за примање писмена, или ако се такво лице не затекне у пословној просторији, запосленом или службеном лицу који се ту затекне.

Кад странку заступа пуномоћник, достављање се обавља странки или пуномоћнику. Ако странка има више пуномоћника, довољно је достављање обавити једном од њих.

Достављање се обавља сваким даном, у било које време, у стану или на радном месту односно просторијама клуба физичког лица, у просторијама правног лица којем се достава има обавити или у просторијама Арбитраже или Савеза кад се лице коме се достављање има обавити тамо затекне.

Достављање путем поште обавља се: препорученом писменом пошиљком са повратницом, или обичном писменом пошиљком, у којој се уз писмено доставља и образац о потврди пријема, који лице коме се писмено доставља мора потписати и вратити Арбитражи.

Председник Арбитраже може наложити и овластити одређено службено лица (Арбитраже, Савеза, организације на коју су пренета овлашћења савеза) које службено учествује у такмичењу било ког нивоа (делегат, судија, директор такмичења и сл.) да изврши достављање писмена физичком или правном лицу које учествује на одређеном такмичењу (утакмици). Ако физичко лице или правно лице (овлашћено или службено лице или запослени правног лица) одбије да прими писмено, достављач ће писмено вратити Арбитражи а на доставници констатовати одбијање. Лице коме је покушано уручење, може писмено подићи у Арбитражи, а по истеку рока од 10 дана од дана када је уручење покушано, уручење се сматра извршеним.

6. РОКОВИ

Члан 36.

Рокови одређени овим Правилником су преклузивни и не могу се продужавати. Продужење се може дозволити само у изузетним и оправданим случајевима од стране Председника Арбитраже, на предлог председника арбитражног већа или споразумни предлог странака.

Рокови за именовање арбитра се не могу продужавати.

Члан 37.

У изузетно хитним случајевима, Председник Арбитраже може одлучити, односно дозволити да се рокови утврђени овим Правилником примерено скрате. О одлуци о скраћењу рокова обавештавају се странке.

Ако овај Правилник није предвидео рокове за обављање појединих радњи, рокове ће одредити Председник Арбитраже, односно председник арбитражног већа водећи рачуна о хитности поступка. Ови рокови ће се продужити увек по сагласном предлогу странака, а у осталим случајевима могу се продужити ако постоје оправдани разлози за продужење.

Члан 38.

Допуштено је коришћење средстава телекомуникација за обављање појединих радњи у поступку, с тим да се рок сматра испоштованим уколико поднесак стигне у Арбитражу у разумном року (року који би био потребан да пошљка послата поштом оног дана када је употребљено средство комуникација стигне у Арбитражу).

Члан 39.

Председник Арбитраже, односно председник арбитражног већа овлашћен је да у изузетно хитним случајевима закаже телефоном, телеграмом или другим средством телекомуникација које омогућава писмени доказ о предузетој радњи, усмену расправу или извођење доказа ван рочишта или да наложи достављање одређеног поднеска. О садржају телефонског разговора ставиће се службена белешка у списе предмета.

Члан 40.

Арбитражни поступак, по правилу, окончаће се најкасније у року од 60 дана од дана конституисања арбитражног већа, односно од дана уплате арбитражних трошкова.

Изузетно од одредбе из став 1. овог члана, арбитражно веће може одлучити да се арбитражни поступак продужи и након истека овог рока ако потребе прибављања доказа то налажу или ако странке то предложе.

7. ПОДНЕСЦИ

Члан 41.

Тужба, одговор на тужбу, противтужба, одговор на противтужбу, жалба, одговор на жалбу, ревизија, одговор на ревизију, правни лекови и друге изјаве, предлози и саопштења који се дају изван усмене расправе, подносе се писмено (поднесци). Услов писмене форме испуњавају и поднесци упућени телеграмом, телефаксом, факсом или електронском поштом. Овакви поднесци се сматрају потписаним, ако је у њима означен пошиљалац. Поднесци који се достављају електронском поштом морају бити оверени квалификованим електронским потписом.

Поднесци морају бити разумљиви и морају садржавати све оно што је потребно да би се по њима могло поступати, а нарочито: ознаку Арбитраже, име и презиме односно назив правног лица, пребивалиште или боравиште, односно седиште странака, њихових законских заступника и пуномоћника, ако их имају, предмет спора, садржај изјаве и потпис подносиоца.

Изјаве које се дају поднеском могу се, уместо поднеском, дати усмено на записник код Арбитраже.

На неразумљиве и непотпуне поднеске примењују се одредбе овог Правилника које се односе на неуредне тужбе.

Поднесци са прилозима који се достављају противној странци, предају се Арбитражи у довољном броју примерака за арбитражно веће и противну странку.

Председник арбитражног већа може одлучити да припремне поднеске странке достављају непосредно једна другој, уз достављање Арбитражи примерке за арбитражно веће.

Исправе које се прилажу у поднеску, подносе се у изворнику, препису или фотокопији чију тачност може и сама странка да овери. Ако је исправа приложена у препису или фотокопији, Председник Арбитраже односно председник арбитражног већа ће на захтев противне стране позвати подносиоца да поднесе Арбитражи исправу у изворнику, а противној странци дозволиће да је разгледа, уз остављање рока у којем се исправе има предати односно прегледати. Против решења која се тичу исправа уз поднесак није дозвољена жалба.

8. ПРАВИЛА ПО КОЈИМА СЕ СПРОВОДИ АРБИТРАЖА

Члан 42.

Арбитражни поступак се спроводи по одредбама овог Правилника и Закона о арбитражи.

У питањима која нису регулисана овим Правилником, ако се странке у спору нису другачије споразумеле, поступак ће се одвијати на начин који Арбитража сматра целисходним, а у складу са Законом о арбитражи.

Овлашћење Арбитраже из става 2. овог члана обухвата и право да одлучује о допуштености, значају и доказној снази предложених и изведених доказа.

У поступцима у жалбеним и ревизионим споровима у питањима која нису овим Правилником посебно регулисана за те поступке, сходно се примењују одредбе овог

Правилника о арбитражно поступку у споровима у којима арбитража одлучује у првом и коначном (последњем) степену.

Члан 43.

Приликом решавања спорова посредовањем и одлучивањем арбитражно веће доносе арбитражну одлуку применом права (закона, општих аката Савеза и ФИБЕ, уговора, обичаја).

По сагласном предлогу странака арбитраи могу да одлуче и на основу правде и правичности, држећи се основних начела домаћег законодавства и спортских правила кошаркашког спорта.

У случају несагласности одредаба овог Правилника и других општих аката (правилника, одлука) Савеза, примењују се одредбе овог Правилника.

9. АРБИТРАЖНИ ПОСТУПАК У СПОРОВИМА У КОЈИМА АРБИТРАЖА ОДЛУЧУЈЕ У ПРВОМ И ПОСЛЕДЊЕМ СТЕПЕНУ

1. Покретање арбитражног поступка

Члан 44.

Ако се странке нису друкчије споразумеле, арбитражни поступак почиње на дан кад Арбитража прими захтев за арбитражу, односно тужбу.

Ако се странке нису друкчије споразумеле, тужилац у тужби наводи чињенице на којима заснива своје захтеве, спорна питања и одређује тужбени захтев.

Ако се странке нису друкчије споразумеле, у року који су странке споразумно одредиле или који је одредио Председник Арбитраже, тужени треба да одговори на тужбу и да се изјасни о захтевима, наводима и доказима тужбе.

Странке могу у току поступка да измене или допуне тужбу, односно одговор на тужбу, осим ако се нису друкчије споразумеле или ако арбитражни суд, ради ефикасности поступка, не одлучи друкчије.

Тужба треба да садржи поред навода из става 2. овог члана и: тачну ознаку странака; доказ о закљученом арбитражном споразуму; означање вредности предмета спора, осим у случајевима у којима се вредност спора не може изразити у новцу; избор арбитра.

Уз тужбу прилаже се потврда о уплаћеној регистрационој такси. Ако уз захтев за арбитражу, односно тужбу није достављена потврда о плаћеној регистрационој такси, Председник Арбитраже ће оставити подносиоцу рок од 3 дана да достави потврду. Сматраће се да захтев за арбитражу, односно тужба повучена ако тражена потврда не буде достављена Арбитражи у остављеном року.

Кад утврди да је тужба неразумљива или да не садржи елементе прописане ст. 2. и 6. овог члана (непотпуна тужба), или да постоје недостаци који се тичу способности

тужиоца или туженог да буду странке у поступку, или недостаци у погледу законског заступања странке, Председник Арбитраже ће ради отклањања тих недостатака вратити тужбу ради исправке или допуне, уз наводе шта треба исправити или допунити, односно која овлашћења треба доставити и одредити рок од 4 дана за исправке или допуне тужбе. Сматраће се да је тужба повучена ако не буде враћена Арбитражи у одређеном року, а ако буде враћена без исправке односно допуне, Председник Арбитраже ће је одбацити.

Тужилац може у тужби тражити да Арбитража само утврди постојање, односно непостојање неког права или правног односа, ако има правни интерес да Арбитража утврди постојање, односно непостојање неког права или правног односа пре доспелости захтева за чинидбу из истог односа.

Члан 45.

Након претходног испитивања тужбе, Председник Арбитраже доноси решење којим се тужба одбацује ако утврди да: решавање о тужбеном захтеву не спада у надлежност Арбитраже; о истом захтеву већ тече арбитражни поступак; да је ствар правоснажно пресуђена односно склопљено поравнање; не постоји правни интерес тужиоца за подношење тужбе за утврђење; тужилац у року који му је остављен није отклонио недостатке у тужби или није у накнадно остављеном року поднео довољан број примерака тужбе и поднесака уз тужбу.

Члан 46.

Тужба са прилозима се доставља туженом на одговор у року од 4 дана од дана пријема исправне и потпуне тужбе у Арбитражу.

Тужени је дужан да поднесе свој писмени одговор на тужбу у року од 8 дана од дана кад му је достављена тужба за одговор.

У одговору тужени ће: изјаснити се о тужбеном захтеву; изнети своју одбрану (чињенице на којим тужени заснива своје наводе, доказе којима се утврђују те чињенице, те правни основ за наводе туженог); истаћи евентуалне процесне приговоре, посебно у вези надлежности Арбитраже; изабрати арбитра.

Ако тужени не одговори на тужбу или одбије да узме учешће у арбитражном поступку или достави некомплетан одговор, са арбитражним поступком ће се наставити по одредбама овог Правилника.

Члан 47.

Тужба и одговор на тужбу (укључујући и прилоге) подnose се у четири примерка за Арбитражу и у једном примерку за сваку противну странку. Ако тужба, одговор на тужбу или прилози нису поднесени у довољном броју примерака, Председник Арбитраже ће позвати тужиоца односно туженог да их у одређеном року поднесе. Ако тужилац не поступи по том налогу, Председник Арбитраже ће тужбу односно одговор на тужбу одбацити (сматраће се да је поднесак неуредан).

Члан 48.

Тужени може у одговору на тужбу, а најкасније у првој размени поднесака након достављања одговора на тужбу, поднети противтужбу ако је захтев противтужбе у вези с тужбеним захтевом, или ако се ти захтеви могу пребити, или ако се противтужбом тражи утврђивање неког прва или правног односа о чијем постојању или непостојању зависи у целости или делимично одлука о тужбеном захтеву.

Након прве размене поднесака, противтужба се може поднети само ако тужени на то пристане и ако председник арбитражног већа оцени да подношење противтужбе није усмерено на одуговлачење поступка.

У случају подношења противтужбе, о захтеву из противтужбе ће одлучивати исто веће које поступа по тужби, уколико странке у спору другачије не одлуче. У случају њихове несагласности, одлуку о већу донеће Председник Арбитраже. Уколико странке изаберу друге арбитраже за одлучивање по противтужби, проширеним већем од 4 члана, које одреди Председник Арбитраже, председаваће одређени председник првог већа.

На противтужбу се примењују одредбе овог Правилника о тужби.

Члан 49.

Током арбитражног поступка странка може изменити или допунити своју тужбу, осим у случају кад арбитражно веће сматра да није сврсисходно допустити такве промене с обзиром на одуговлачење које би се тиме проузроковало или на штету коју би због тога могла претрпети друга странка, или с обзиром на друге околности.

Тужба се не може изменити тако да више не буде обухваћена арбитражном клаузулом, посебним арбитражним уговором или одредбама општег акта Савеза или члана Савеза.

2. Избор арбитра

Члан 50.

Арбитар даје писмену изјаву о прихватању дужности арбитра.

Лице које је предложено за арбитра дужно је да, пре прихватања дужности арбитра, саопшти чињенице које могу оправдано изазвати сумњу у његову непристрасност или независност.

Арбитар је дужан да, од дана када је именован, саопшти без одлагања чињенице из става 2. овог члана ако су наступиле после његовог именовања.

Члан 51.

Спор пред Арбитражом решава арбитражно веће од три арбитра, осим ако се странке нису изричито споразумеле да спор реши арбитар појединац.

Ако спор треба да реши арбитар појединац, њега споразумно именују странке у року од 10 дана од дана обавештења туженог о подношењу тужбе. Ако таквог споразума нема, именовање врши Председник Арбитраже у даљем року од 3 дана.

На овлашћења и обавезе арбитра појединца сходно се примењују одредбе овог Правилника које се односе на арбитражно веће.

Члан 52.

Ако спор решава арбитражно веће, тужилац ће изабрати свог арбитра приликом подношења тужбе, а тужени у одговору на тужбу.

Ако једна или обе странке не изаберу своје арбитра у тужби и одговору на тужбу, или ако у року од 3 дана од дана позива од стране Председника Арбитраже не изаберу другог арбитра уколико изабрани арбитар не прихвати своје именовање или ако именовање препусте Арбитражи, арбитра именује Председник Арбитраже у даљем року од 3 дана, о чему се обавештавају странке и именовани арбитра у року од 3 дана од именовања.

Ако странка два пута узастопно изабере за арбитра лица која се не прихватају именовања, право именовања прелази на Председника Арбитраже.

У року од 3 дана од дана пријема извештаја о свом наименовању, арбитра странака бирају са Листе арбитра трећег арбитра као председника већа. Ако га они у овом року не изаберу (не сложе се око његовог избора), председника већа именује Председник Арбитраже у даљем року од 3 дана.

Одредба из став 3. овог члана примењује се и у случају избора председника већа

Председник Арбитраже приликом именовања арбитра, односно председника већа дужан је узети у обзир све околности које осигуравају именовање независног и непристрасног арбитра.

Члан 53.

Ако арбитар за време трајања мандата буду спречени у вршењу својих функција (смрт, иступање арбитра, изузеће), странка која га је изабрала изабраће другог арбитра, најкасније у року од 3 дана од дана пријема позива Председника Арбитража.

Ако су председника већа који је спречен у обављању своје функције изабрали арбитра странака, новог председника већа бирају арбитра странака у року од 3 дана.

Ако је арбитра или председника већа који је спречен да врши своје функције именовао Председник Арбитраже, он ће на његово место именовати другог арбитра у року од 3 дана.

Ако је у току поступка измењен састав арбитражног већа расправа се не понавља, осима ако се странке не сагласе или арбитражно веће не одлучи да се расправа понови.

Члан 54.

Ако се у једном спору појављују као тужиоци или туженици више странака, оне ће се претходно споразумети о избору заједничког арбитра. Ако се не споразумеју у роковима предвиђеним овим Правилником, арбитра именује председник Арбитраже.

Члан 55.

Председник или секретар Арбитраже потврђују странкама пуноважно (уредно) образовање арбитражног већа, односно именовање арбитра појединца и доставља председнику већа акта.

3. Ток поступка

Члан 56.

Ако се странке нису изричито друкчије споразумеле и ако без навођења оправданих разлога:

- 1) тужени не поднесе одговор на тужбу у остављеном року, арбитражно веће ће наставити поступак, при чему се не сматра да пропуштање значи да тужени признаје наводе и захтеве садржане у тужби, или
- 2) једна од странака, иако уредно позвана, не дође на усмену расправу или не поднесе писмене доказе, арбитражно веће може да настави поступак и донесе арбитражну одлуку на основу доказа који су поднети.

Члан 57.

Странка која, иако зна да нека одредба закона и овог Правилника од чије примене странке могу да одустану није поштована или да неки услов који проистиче из споразума о арбитражи није поштован, настави да учествује у арбитражном поступку, а да без одлагања није ставила приговор или да није ставила приговор у предвиђеном року, губи право на приговор којим се позива на непоштовање те одредбе или тог услова.

Члан 58.

У току поступка арбитражно веће може доносити закључке и решења о процесним радњама које сматра потребним. Против ових закључака и решења није допуштена жалба.

Арбитражно веће може у току поступка наложити странкама да предузму одређене радње или да се уздрже од извесних радњи које се односе на предмет спора. Ове налоге арбитражно веће може укинути у свако доба. Путем привремених налога не сме се стварати никакво чињенично стање које би утицало на резултат спора или неотклоњиве штете по оптерећену странку.

Члан 59.

Арбитри заседају у седишту арбитраже, а по сагласном предлогу странака или по одлуци арбитра уз сагласност странака, могу заседати и у неком другом месту.

Члан 60.

Учесници у арбитражном поступку не смеју у изјавама и поднесцима вређати или омаловажавати Арбитражу и арбитре, службена лица Савеза, другу странку или другог учесника у арбитражном поступку.

Поступање супротно одредби става 1. овог члана представља дисциплински прекршај за који арбитражно веће може изрећи новчану казну или казну временске забране играња или вршења дужности или казну забране играња или вршења дужности на одређеном броју утакмица у границама утврђеним Дисциплинским правилником Савеза за ове врсте казни.

На одлуку о казни из става 2. овог члана може се уложити жалба Председнику Арбитраже, чија је одлука коначна.

Члан 61.

Након образовања арбитражног већа, пријема списка спора и проучавања проблема, арбитражно веће одлучује да ли ће да одржи усмену расправу или ће да води поступак на основу исправа и других писмених докумената.

Председник арбитражног већа је овлашћен да одлучује о свим мерама и питањима која се тичу управљања поступком и припреме расправе, укључујући и извођење доказа. На одлуку председника већа није допуштена жалба.

На предлог арбитра арбитражно веће може одлуку председника арбитражног већа преиспитати и преиначити.

Члан 62.

Свака странка дужна је доказати чињенице на којима заснива свој захтев.

Арбитражно веће ће наложити странкама да предложе и оне доказе који су битни за доношење одлуке, а које странке нису предложиле, ако утврди да странке иду за тим да располажу захтевима којима не могу располагати због противности принудним прописима.

Ако арбитражно веће на основу оцене изведених доказа не може са сигурношћу утврдити неку чињеницу, о постојању те чињенице закључиће се применом правила о терету доказивања.

Ако се утврди да странци припада право на накнаду штете или на новчани износ, али се тачна висина износа не може утврдити или би се могла утврдити само с несразмерним тешкоћама, арбитражно веће ће о томе одлучити према својој оцени.

Допуштени докази су: саслушање странака, саслушање сведока, исправе, увиђај, вештачење.

Странка је дужна да сама поднесе исправу на коју се позива за доказ својих навода. Уз исправу састављену на страном језику подноси се и оверени превод.

Поступак на основу исправа

Члан 63.

Ако арбитражно веће након проучавања тужбе и одговора на тужбу одлучи да се поступак у целости спроведе писмено, односно на основу исправа, председник арбитражног већа одређује ток писменог поступка, при чему утврђује рокове за

достављање писмена (исправа и доказа) и одређује крај (закључење) писменог расправљања.

Током писменог припремног поступка, свака странка има право на два поднеска (два своја поднеска и два одговора на поднесак друге стране). Након друге размене поднесака, странка не може без сагласности друге странке слати нове поднеске и износити нове чињенице и предлагати нове доказе, укључујући подношење противтужбе и истицање процесних и материјални приговора који су могли бити раније изнети, осим ако учини вероватним да их без своје кривице није била у могућности изнети односно предложити раније.

Председник арбитражног већа одређује након што је закључено писмено расправљање термин за већање на коме ће арбитрари размотрити спорни предмет и донети одлуку.

Председник арбитражног већа на почетку већања из става 3. овог члана упознаје веће са током и резултатима припремног поступка. Након излагања председника арбитражног већа, арбитрари приступају разматрању поднетих исправа и доказа.

Арбитражно веће може током већања одлучити да се закаже усмена расправа ради разјашњења важних спорних питања.

Када арбитражано веће сматра да је предмет довољно размотрен, председник арбитражног већа закључује већање и арбитражно веће приступа гласању ради доношења одлуке.

Поступак уз усмену расправу

Члан 64.

Ако арбитражно веће одлучи да се одржи усмена расправа, ради припреме усмене расправе председник арбитражног већа утврђује рокове унутар којих странке могу да доставе своје поднеске и доказе којима располажу (писмени припремни поступак). Председник арбитражног већа може одмах заказати усмену расправу ако након испитивања тужбе и одговора на тужбу утврди да међу странкама нема спорних чињеница или да због једноставности или природе спора није потребно предузимање припремних мера.

Члан 65.

На усменим расправама могу учествовати овлашћени пуномоћници и саветници странака.

Арбитражно веће може дозволити да усменој расправи присуствују поједина службена лица Савеза као и научни радници, ако је то од интереса за њихову службу или научну делатност.

Члан 66.

Поступак треба да буде тако припремљен да се по правилу може након једне усмене расправе закључити.

У том циљу председник арбитражног веће може на захтев једне странке наложити другој странци да поднесе исправе које се налазе у њеном поседу, остављајући јој за то одређени рок. Странка која ставља такав предлог треба да учини вероватним да се одређена исправа налази у поседу друге странке и да је релевантна за дати предмет.

Одредбе претходног става важе и за друга доказна средства, уколико су значајна за поступак.

Члан 67.

Уз сагласност странака или у другим случајевима одређеним овим Правилником, арбитражно веће може водити убрзани поступак, када ће утврђивати одговарајућа упутства и налоге, уз остављање краћих рокова од оних утврђених овим Правилником.

Члан 68.

Председник арбитражног већа одређује, након што је припремни писмени поступак затворен (закључен), термин за усмену расправу и шаље позиве лицима која су одређена за учешће у расправи.

Председник арбитражног већа може одложити заказану усмену расправу кад је то потребно ради извођења доказа или кад за то постоје други посебно оправдани разлози. Кад одложи расправу, председник арбитражног већа ће о времену одржавања новог рочишта одмах обавестити све позване.

Члан 69.

Председник арбитражног већа отвара усмену расправу и објављује предмет расправљање. Затим утврђује да ли су дошла сва позвана лица, па ако нису, проверава да ли су уредно позвана и да ли су оправдала свој изостанак.

У случају изостанка уредно позване странке, расправа се наставља по одредбама овог Правилника са присутном странком.

Ако на две узастопно заказане усмене расправе изостану обе уредно позване странке, сматраће се да је тужилац повукао тужбу.

Члан 70.

Сведоци се, по правилу, саслушавају на расправи.

Сведоци могу да буду саслушани и ван расправе ако на то пристану и странке се томе не противе.

Арбитражно веће може од сведока да тражи да у одређеном року одговоре на постављена питања, ако се странке томе не противе.

Сведоци се саслушавају без полагања заклетве.

Према сведоцима арбитражно веће не може да изриче процесне мере или казне.

Члан 71.

Ако се странке нису друкчије споразумеле, арбитражно веће може да:

1) именује једног или више вештака ради давања налаза и мишљења о питањима која одреди арбитражно веће;

2) наложи странкама да вештаку пруже све потребне информације, да му предају све потребне исправе, као и да омогуће вештаку приступ исправама, роби и другим стварима.

Ако се странке нису друкчије споразумеле, а то тражи једна странка или тако одреди арбитражно веће, вештак је дужан да, после подношења писменог или усменог налаза и мишљења, учествује у усменој расправи на којој странке могу да му постављају питања или на коју могу да доведу друге вештаке да са именованим вештаком расправљају спорна питања.

Одредбе овог Правилника о изузећу арбитра о сходно се примењују на изузеће вештака.

Члан 72.

На предлог једне странке, поднесен најкасније пре заказивања усмене расправе, арбитражно веће може да одлучи да одређени доказ ван усмене расправе изведе председник арбитражног већа или један од арбитра.

Арбитражно веће може одлучити да сведок или вештак преда своју писмену оверену изјаву, ако због оправданих разлога није у могућности да учествује у усменој расправи, а његова изјава је битна за решење спора.

Председник арбитражног већа може наложити странкама да доведу сведока.

Председник арбитражног већа може наложити да странке у поступку доставе једна другој поднеске, с тим да Арбитражи доставе потребан број примерака, као и доказе да је поднесак достављен другој страни у поступку.

Против решења донетих у случајевима из овог члана није допуштена жалба.

Члан 73.

Председник арбитражног већа на почетку усмене расправе упознаје веће са током и резултатима припремног поступка.

Странке могу допунити излагање председника арбитражног већа. Странке укратко излажу своје захтеве, предлоге и чињеничне наводе којима образлажу своје предлоге, односно побијају предлоге противника, укључујући и своја правна схватања која се односе на предмет спора. Свака странка може да одговори на наводе друге странке.

Након излагања странака врши се евентуално извођење доказа и претресање резултата њиховог извођења.

О прихватању или одбијању предлогу за извођење одређеног доказа поднетом на самој расправи одлучује арбитражно веће. Странке не могу на расправи предлагати извођење

саслушање сведока и вештака које нису навели у писменим поднесцима. Арбитражно веће није у даљем току поступка везано за ранију одлуку о извођењу одређеног доказа.

Сведоци и вештаци морају бити упозорени на обавезу говорења истине и кажњивост давања лажног исказа.

Странке могу постављати питања сведоцима и вештацима. Председник арбитражног већа забраниће постављање одређеног питања или ће забранити одговор на постављено питање, ако је већ у питању садржано како на њега треба одговорити или ако се питање не односи на предмет.

Након окончања извођења доказа, странке могу дати завршну реч.

Кад арбитражно веће сматра да је предмет расправљен тако да се може донети одлука, председник већа саопштиће да је усмена расправа закључена, и после тога ће се арбитражно веће повући на већање и гласање ради доношења одлуке.

Приликом већања и гласања арбитражно веће може одлучити да се ради допуне доказног поступка или разјашњења важних питања расправа поново отвори.

10. Окончање арбитражног поступка

Члан 74.

Арбитражни поступак окончава се доношењем коначне арбитражне одлуке.

Арбитражни поступак може бити окончан ако:

1) тужилац повуче тужбу, осим ако се тужени томе не успротиви, а арбитражно веће оцени да тужени има оправдан интерес да се донесе коначна арбитражна одлука о спору;

2) странке споразумно одлуче о окончању поступка;

3) арбитражно веће оцени да је арбитражни поступак постао немогућ;

4) је арбитражни поступак обустављен у складу са овим Правилником.

Члан 75.

На расправи се води записник. Записник потписује председник арбитражног већа, странке, односно њихови пуномоћници и записничар. Ако једна од странака одбије да потпише записник председник арбитражног већа ће констатовати то у записнику.

Секретар Арбитраже именује записничара.

11. Арбитражна одлука

Члан 76.

Арбитражно веће доноси одлуку о предмету спора којом решава о свим захтевима странака (коначна арбитражна одлука).

Арбитражно веће може да донесе делимичну одлуку или међуодлуку.

Ако тужени до закључења расправе призна тужбени захтев, арбитражно веће ће без даљњег расправљања донети одлуку којом усваја тужбени захтев, осим ако нађе да је реч о захтеву којим странке не могу располагати.

Ако се тужилац до закључења расправе одрекне тужбеног захтева, арбитражно веће ће без даљњег расправљања донети одлуку којом одбија тужбени захтев. За одрицање од тужбеног захтева није потребан пристанак туженог.

Члан 77.

Арбитражна одлука доноси се у писменој форми и мора бити потписана од стране арбитра, односно арбитра.

Арбитражно веће одлуку доноси после већања у коме морају да учествују сви арбитра, осим ако се странке нису друкчије споразумеле.

Одлука арбитражног већа доноси се већином гласова арбитра, осим ако се странке нису друкчије споразумеле.

Одлука арбитражног већа је пуноважна и ако је потпише већина арбитра и на одлуци утврди ускраћивање потписа.

Члан 78.

Арбитар који није сагласан са изреком или образложењем одлуке може писмено да издвоји своје мишљење које се странкама доставља уз одлуку ако тај арбитар то затражи.

Члан 79.

Одлука садржи увод, изреку, предмет спора, трошкове арбитраже и образложење ако га странке споразумом нису искључиле.

У одлуци морају да буду наведени датум и место њеног доношења.

Члан 80.

Ако се странке у току поступка поравнају о предмету спора, арбитражни суд ће на њихов захтев донети одлуку на основу поравнања, осим ако су дејства тог поравнања супротна јавном поретку.

Арбитражна одлука на основу поравнања има снагу као свака друга арбитражна одлука, осим што не мора да садржи образложење.

Члан 81.

Арбитражна одлука се не објављује осим ако сама изрека одлуке налаже објављивање или су све странке сагласне са објављивањем.

По овлашћењу председника Арбитраже арбитражна одлука се може делимично објавити у стручним и научним гласилима, укључујући и Билтен Арбитраже, без навођења имена странака и података који могу бити штетни по интересе странака.

Члан 82.

Дужину рока за извршење арбитражна одлука одређује арбитражно веће према околностима случаја.

Арбитражну одлуку израђује председник арбитражног већа.

Арбитражно веће је везано за своју одлуку чим је донесена.

Члан 83.

Арбитражна одлука одређује коначан износ арбитражних трошкова и одлучује која странка сноси и колике трошкове спора.

Члан 84.

Арбитражна одлука је коначна и против ње није дозвољена жалба.

Арбитражна одлука постаје правоснажна уручењем странкама.

Арбитражна одлука има снагу правоснажне и извршне судске пресуде, када је Арбитража поступала као арбитражни суд у складу са Законом о арбитражи и овим Правилником.

Арбитражна одлука се доставља странкама на начин утврђен чланом 35. овог Правилника.

Члан 85.

Прихватањем надлежности Арбитраже странке се обавезују да ће њену пресуду добровољно извршити. У супротном извршење се може тражити преко за то надлежног суда.

Неизвршавање пресуде Арбитраже представља дисциплински прекршај који води ка аутоматској суспензији учествовања у такмичењима, вршењу функција и раду Савеза до извршења одлуке.

Члан 86.

Арбитражно веће ће, на захтев сваке странке, да изврши језичке и техничке исправке у донетој одлуци или дати одређена тумачења те одлуке.

Арбитражно веће ће, на захтев странке, донети допунску одлуку о захтевима изнетим у арбитражном поступку о којима није одлучио у арбитражној одлуци.

Захтеве из ст. 1. и 2. овог члана странка мора да поднесе најкасније у року од 30 дана од дана пријема одлуке.

Одлука о исправкама, тумачењима и допунама је саставни део одлуке на коју се односи.

Достављање одлуке из става 4. овог члана врши се на начин утврђен за достављање одлуке на коју се односи.

Члан 87.

Потврду о правоснажности и извршности арбитражне пресуде ставља Председник Арбитраже.

Изворник и сви списи се чувају код Арбитраже.

12. Поравнање

Члан 88.

Ако се странке у току поступка поравнају о предмету спора, арбитражно веће ће на њихов захтев донети одлуку на основу поравнања, осим ако су дејства тог поравнања супротна јавном поретку.

10. АРБИТРАЖНИ ПОСТУПАК У ЖАЛБЕНИМ СПОРОВИМА

Члан 89.

Против одлуке донете у првом степену од стране првостепеног надлежног органа, службеног лица или тела Савеза може се изјавити жалба Арбитражи.

Жалба се подноси у року од 8 дана од дана достављања првостепене одлуке, ако општим актом Савеза, није одређен други рок.

Жалба се подноси у четири примерка за Арбитражу и у једном примерку за сваку противну странку. Ако жалба или прилози нису поднесени у довољном броју примерака, Председник Арбитраже ће позвати жалиоца да их у одређеном року поднесе. Ако жалилац не поступи по том налогу, Председник Арбитраже ће жалбу одбацити као неуредну.

Члан 90.

Поступак у жалбеним споровима није јаван, осима ако се странке не договоре другачије или арбитражно веће не одлучи другачије на предлог странке.

Арбитража може да објави арбитражну одлуку у целини, осим ако се странке не договоре другачије до доношења одлуке.

Члан 91.

Одлука се у жалбеним споровима може побијати због:

- погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања;

- битне повреде одредаба о поступку;
- погрешне примене материјалног права из закона и општих аката Савеза;
- одлуке о санкцијама (казнама)

Битна повреда одредаба поступка постоји ако првостепени орган у току поступка није применио или је неправилно применио неку одредбу општег акта којим је уређен поступак пред првостепеним органом, а то је било од битног утицаја на доношење законите и правилне одлуке.

Одлука се може побијати због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања кад је првостепени орган неку одлучну чињеницу погрешно утврдио или је није утврдио. Непотпуно утврђено чињенично стање постоји и кад на то указују нове чињенице или нови докази.

Одлука се може побијати због одлуке о казни кад том одлуком првостепени орган није правилно одмерио казну с обзиром на околности које утичу да казна буде већа или мања, или кад је првостепени орган применио или није применио одредбе о ублажавању казне, о ослобођењу од казне, или што није изрекао условну казну иако су за то постојали прописани услови.

Одлука се може побијати због погрешне примене материјалног права уколико првостепени орган није применио или је погрешно применио закон или општи акт Савеза или је прекорачио своја овлашћења.

Члан 92.

Жалбу могу поднети лица која су била странке у претходном поступку (подносилац пријаве, лице коме је изречена санкција, лице о чијем је праву одлучено), Савез, клуб за свог играча, члана или функционера, и лица која су на то овлашћена законом или одговарајућим спортским правилима.

У корист правног лица жалбу изјављује физичко лице овлашћено да га представља и заступа.

Члан 93.

Благовремено изјављена жалба одлаже извршење одлуке, осима у случајевима кад је општим актом Савеза другачије одређено.

Уколико жалба не одлаже извршење одлуке, Председник Арбитраже, односно арбитражно веће може на молбу подносиоца жалбе, поднету у жалби, да одлучи да се одложи извршење одлуке због постојања оправданих разлога. О захтеву за одлагање извршења одлуке одлучује се у року од 10 дана.

Члан 94.

Подношењем жалбе надлежност за решавање спора прелази на Арбитражу.

Орган који је донео одлуку која се побија може одлуку изменити или укинути све док не пошаље Арбитражи одговор на жалбу или док није образовано арбитражно веће. Нова одлука се доставља без одлагања странкама и о њој се обавештава Арбитража.

Арбитража наставља са поступком по жалби уколико она није постала беспредметна услед нове одлуке. Измењено стање постоји уколико се нова одлука темељи на знатно измењеном чињеничном стању или знатно измењеном правно стању.

Странке у првостепеном поступку могу се одрећи права на жалбу пошто је одлука саопштена. Одрицање малолетника од прва на жалбу нема правног дејства.

Подносилац жалбе може одустати од изјављене жалбе до доношења другостепене арбитражне одлуке.

Члан 95.

Жалба мора да садржи:

- означење странака;
- тачну ознаку одлуке против које се жалба изјављује;
- именовање арбитра;
- молбу за одлагање извршења одлуке на коју се односи жалба, са разлозима, уколико се молба може применити на конкретни случај;
- основ и разлоге жалбе,
- жалбени предлог;
- потпис подносиоца жалбе.

Уз жалбу треба приложити: копију одлуке која се побија; копију општег акта или споразума из којег произилази надлежност Арбитраже; потврду о плаћеној регистрационој такси.

Ако се на основу података из жалбе не може утврдити која се одлука побија или ако жалба није потписана или ако жалба не садржи разлоге (непотпуна жалба), Председник Арбитраже ће позвати жалиоца да у року од 3 дана допуни или исправи жалбу поднеском или на записник код Арбитраже. Ако жалилац у одређеном року не поступи по овом налогу, Председник арбитраже ће решењем одбацити жалбу као непотпуну.

Ако уз жалбу није достављена потврда о плаћеној регистрационој такси, Председник Арбитраже ће оставити жалиоцу рок од 3 дана да достави потврду. Сматраће се да жалба није ни поднета ако тражена потврда не буде достављена Арбитражи у остављеном року.

У жалби се не могу износити нове чињенице и предлагати нови докази, осим ако жалилац пружи доказе да их без своје кривице није могао изнети односно предложити до закључења претходног поступка. Позивајући се на нове чињенице жалилац је дужан да наведе доказе којима би се те чињенице имале доказати, као и да наведе чињенице које тим доказима жели доказати. Ако су услед изношења нових чињеница и предлагања нових доказа проузроковани трошкови у поступку поводом жалбе, ове трошкове ће независно од исхода спора сносити она странка која је изнела нове чињенице, односно предложила нове доказе.

Члан 96.

Неблаговремену, недозвољену и од неовлашћеног лица поднету жалбу одбациће решењем Председник Арбитраже.

Неблаговремену, непотпуну или недозвољену жалбу одбациће арбитражно веће, ако то није учинио Председник Арбитраже.

На решење о одбацивању жалбе из става 1. и 2. овог члана може се уложити приговор у року од 4 дана. О приговору одлучује заменик Председника Арбитраже.

Члан 97.

Жалба се подноси против:

- органа који је донео одлуку;
- лица у чију је корист донета одлука;

Члан 98.

Председник Арбитраже доставља жалбу (заједно са разлозима жалбе) другој странци и оставља јој рок од 8 дана за одговор.

У одговору на жалбу друга странка:

- именује једног арбитра,
- стављање приговора у вези надлежности Арбитраже,
- износи своје становиште о наводима жалбе.

Првостепени орган уз одговор на жалбу доставља Арбитражи и списе случаја (оригинал или препис).

У поступку у жалбеним споровима увек се тражи изјашњење свих странака које су учествовале у претходном поступку.

Одговор на жалбу се доставља жалиоцу, уз евентуално остављање краћег рока за изјашњење.

Члан 99.

Арбитражно веће одлучује о жалбама, по правилу, без расправе.

Кад арбитражно веће нађе да је ради правилног утврђивања чињеничног стања потребно да се изведу одређени докази, заказаће усмену расправу. Термин за усмену расправу требао би да буде најкасније у року од 30 дана од пријема одговора на жалбу.

Ако са расправе изостане жалилац, расправа се неће одржати, а одлука ће се донети на основу навода жалбе и одговора на жалбу.

Члан 100.

Уколико је одржана усмена расправа, након закључења расправе објављује се арбитражна одлука, осим ако председник арбитражног већа не одложи објављивање

одлуке за 8 дана. Саопштавањем арбитражне одлуке, она постаје правоснажна и за странке обавезујућа.

Усмено саопштена арбитражна одлука се без одлагања писмено уобличава. Арбитражна одлука мора бити странкама достављена најкасније 10 дана од дана објављивања.

Члан 101.

Решавајући по жалби арбитражно веће може жалбу одбацити, одбити као неосновану и потврдити првостепену одлуку, жалбу усвојити, а првостепену одлуку преиначити или укинути.

Арбитражно веће одбациће жалбу као неблаговремену, недозвољену или изјављену од стране неовлашћеног лица, ако утврди да је Председник Арбитраже пропустио да то учини.

Арбитражно веће испитује првостепену одлуку у границама разлога наведених у жалби, пазећи по службеној дужности на битне повреде одредаба поступка и на правилну примену материјалног права.

Арбитражно веће испитује првостепену одлуку у оном делу у којем се побија жалбом, а ако се из жалбе не види у коме се делу одлука побија, арбитражно веће ће узети да се одлука побија у делу у коме странка није успела у спору (у претходном поступку).

Ако је жалбу изјавило само лице коме је изречена дисциплинска санкција, првостепена одлука се не може изменити на његову штету.

У дисциплинским споровима арбитражно веће може изрећи све санкције предвиђене одговарајућим општим актом (спортским правилима) Савеза, у границама општег минимума и максимума.

Члан 102.

Арбитражно веће ће одлуком одбити жалбу као неосновану и потврдити првостепену одлуку кад утврди да не постоје разлози због којих се одлука побија, нити повреде из члана 101. став 3. овог члана.

Арбитражно веће ће уважити жалбу и одлуком преиначити првостепену одлуку када утврди да су одлучне чињенице у првостепеном поступку утврђене и да с обзиром на утврђено чињенично стање, треба донети другачију одлуку или ако сматра да постоје такве повреде материјалног права које се могу отклонити без укидања првостепене одлуке, или кад нађе да приликом одмеравања казне нису узете у обзир све околности које утичу на правилно одмеравање казне или кад околности које су узете у обзир нису правилно оцењене. Првостепена одлука ће се преиначити кад се утврди да је првостепени орган погрешно оценио исправе и доказе које није сам извео, а одлука је заснована на тим доказима.

Арбитражно веће ће жалбу уважити и одлуком укинути првостепену одлуку и предмет вратити првостепеном органу на поновни поступак ако утврди да постоји битна повреда одредаба поступка, која је утицала или је могла утицати на исправно решавање предмета спора, или ако сматра да због погрешно или непотпуно утврђеног

чињеничног стања треба допунити или провести нови поступак, или ако је првостепени поступак обустављен због погрешне оцене доказа или погрешне примене материјалног права. Из истих разлога може се првостепена одлука и делимично укинути ако се поједини делови одлуке могу издвојити без штете за правилно одлучивање.

Члан 103.

У образложењу одлуке арбитражно веће цениће жалбене наводе и указаће на повреде материјалног права које је узело у обзир по службеној дужности.

Кад арбитражно веће укида првостепену одлуку због битне повреде одредаба поступка, у образложењу ће се навести које су одредбе повређене и у чему се огледа повреда.

Кад се првостепена одлука укида због погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, навешће се недостаци односно зашто су нови докази и нове чињенице важне за доношење правилне одлуке.

Члан 104.

Кад арбитражно веће поводом ма чије жалбе изјављене против првостепене дисциплинске одлуке утврди да су разлози због којих је донео одлуку у корист окривљеног корисни и за којег од окривљених који није изјавио жалбу или није изјавио у том правцу, поступиће по службеној дужности као да таква жалба постоји.

Члан 105.

Првостепени орган, дужан је да спроведе све радње и расправи сва спорна питања на које је указало арбитражно веће у својој одлуци. При доношењу нове одлуке, првостепени орган је везан забраном из члана 101. став 5. овог Правилника.

Члан 106.

Арбитражна одлука донета у жалбеном поступку је коначна.

Арбитражна одлука донета у жалбеном поступку постаје правноснажна даном доношења одлуке арбитражног већа.

Члан 107.

Арбитража ће вратити све списе првостепеном органу, са довољним бројем поверених преписа своје одлуке ради достављања странкама и другим заинтересованим лицима.

11. АРБИТРАЖНИ ПОСТУПАК У РЕВИЗИОНИМ СПОРОВИМА

Члан 108.

Странке могу изјавити ревизију (захтев за ванредним преиспитивањем) против правоснажне другостепене одлуке из чл. 25. ст. 1. тачка 3. овог Правилника.

Изузетно, Заједничка седница арбитра може допустити ревизију у свим предметима из надлежности субјеката у кошаркашком спорту, ако оцени да би одлучивање по ревизији било од значаја за примену права у другим случајевима и да је у питању примена основних начела спортских правила Савеза.

Поднесена ревизија не задржава извршење правоснажне одлуке против које је изјављена.

Ревизија се подноси у року од 30 дана од дана достављања коначне одлуке.

Ревизија се може поднети само ако су претходно исцрпљена друга могућа правна средства у складу са општим актом организације која је донела одлуку.

Ревизија се може изјавити: због битне повреде одредаба поступка која је учињена у поступку пред другогостепеним органом; због погрешне примене материјалног права.

Странке могу у ревизији износити нове чињенице и предлагати нове доказе само ако се они односе на повреде одредаба поступка које су учињене у поступку пред другогостепеним органом.

Примерак благовремене и потпуне ревизије Председник Арбитраже ће доставити противној странци, која може у року од 8 дана од доставе ревизије поднети одговор на ревизију.

О ревизији, арбитражно веће одлучује без расправе.

Арбитражна одлука донета по ревизији је коначна и постаје правоснажна уручењем странкама.

IV. ПОСТУПАК ДАВАЊА ПРАВНИХ МИШЉЕЊА

Члан 109.

Арбитража је овлашћена давати правна мишљења о правним питањима везаним за кошаркашки спорт, те о другим питањима везаним за спортско право.

Арбитража даје мишљење на захтев Управног одбора Савеза. Арбитража даје мишљење и на захтев чланова Савеза и других лица из кошаркашког спорта Србије, ако Председником Арбитраже утврди да је постављено питање начелног значаја и од интереса за кошаркашки спорт.

Захтев за давање правног мишљења подноси се у писменом облику Председнику Арбитраже. Уз захтев треба поднети и све исправе које би могле бити од важности приликом разматрања постављеног питања и давања правног мишљења.

Члан 110.

О питањима о којима је затражено правно мишљење расправља арбитражно веће од 3 члана које образује Председник Арбитраже.

Странка може тражити да правно мишљење пружи одређени арбитар или да одређени арбитар буде у већу за давање правног мишљења.

Арбитражно веће одлучује о давању правног мишљења већином гласова присутних арбитра. У случају поделе гласова одлучује глас председника већа.

Ако арбитражно веће закључи да је за давање правног мишљења потребно прибавити додатна обавештења, може позвати странку која је покренула поступак да их достави, или их може прибавити из других извора.

Арбитража се може о постављеним питањима саветовати и са другим спортским и правним стручњацима изван свог састава. У случају да таква лица дају своје писмено саветодавно мишљење, припада им право на одговарајућу награду и накнаду трошкова.

Правно мишљење даје се у писаном облику.

Уз пристанак странке која је поступак покренула, правно мишљење може се објавити.

Правно мишљење је саветодавног карактера и не обавезује странку ни трећа лица.

V. АРБИТРАЖНИ ТРОШКОВИ

1. Тарифа

Члан 111.

Приликом подношења захтева за арбитражом (тужбе, противтужбе, жалбе, ревизије), подносилац је дужан да положи Секретаријату Арбитраже 150,00 ЕУР-а, у динарској противвредности, на име регистрационих трошкова за рад Секретаријата, као и износ који на име арбитражних трошкова одреди Председник Арбитраже у границама прописаним Тарифом.

Ако у поступку као супарничари учествује више од две странке, за сваку додатну странку регистрациони трошкови се повећавају за 10%.

Тарифу арбитражних трошкова утврђује Председништво Савеза на предлог Председника Арбитраже.

Ако се у току даљег поступка покаже да је првобитно одређен износ недовољан за покриће арбитражних трошкова, председник Арбитраже донеће закључак о накнадним износима, који треба да буду положени у границама Тарифе.

Ако странка у року од 15 дана по позиву не уплате трошкове, сматра се да је захтев за арбитражом повучен.

Члан 112.

Висина арбитражних трошкова одређује се у Тарифи према вредности спора, у случајевима из члана 25. став 1. тачка 1. овог Правилника.

Висина арбитражних трошкова одређује се у Тарифи према врсти спора, у распону од 500 до 1500 ЕУР-а, у динарској противвредности, у случајевима из члана 25. став 1. тачка 2. и 3. овог Правилника.

Износом уплаћеним у смислу одредбе става 1. овог члана подмирују се, по правилу, сви трошкови Арбитраже у одређеној правној ствари, осим трошкова из чл. 113. и 114. овог Правилника.

2. Издаци за процесне радње

Члан 113.

За издатке у вези са вршењем појединих процесних радњи, односно извођењем доказа одговарајући износ полаже унапред странка која подноси предлог.

Износ који треба положити одређује закључком Арбитражно веће, односно арбитар појединац.

За издатке проузроковане процесним радњама које је наредило арбитражно веће, односно арбитар појединац по својој иницијативи, закључком већа, односно арбитра појединца одређује се која ће странка положити потребан износ.

Члан 114.

Ако Арбитражно веће, односно арбитар појединац одржи рочиште ван сталног седишта Арбитраже, председник Арбитраже одређује накнадни износ из кога ће се покрити трошкови одржавања тог рочишта.

Ако се рочиште ван сталног седишта Арбитраже одржи по предлогу једне странке, накнадни износ полаже странка која је предлог учинила. Ако се рочиште одржи по заједничком споразуму странака, свака странка полаже половину накнадног износа.

3. Повлачење захтева за арбитражом

Члан 115.

Ако тужилац повуче тужбу део уплаћених средстава из члана 111. вратиће му се:

1) пре образовања арбитражног већа - 50%

2) по образовању арбитражног већа а пре заказивања усмене расправе или прве размене поднесака - 20%.о одржаној усменој расправи односно по првој размени поднесака наведена средства се не враћају.

Закључак о враћању износа из става 1. овог члана доноси Председник Арбитраже.

Средства уплаћена на име регистрационих трошкова за рад Секретаријата, не враћају се.

4. Накнаде и награде

Члан 116.

Арбитрама, секретару Арбитраже, записничару и председнику Арбитраже у одређеном поступку пред Арбитражом припада накнада трошкова и награда за рад.

После донете одлуке, закљученог поравнања или обустављања поступка, Председник Арбитраже одређује износ накнаде и награде арбитрама и другим учесницима у арбитражном поступку из става 1. овог члана, водећи рачуна о сложености ствари и утрошку времена.

Арбитру појединцу, односно арбитражном већу припада награда у износу до 70% износа уплаћених арбитражни трошкова, с тим да ако се чланови арбитражног већа нису другачије договорили, председнику арбитражног већа припада, по правилу, 50%, а осталим члановима арбитражног већа по 25% .

Накнаде из ства 1. овог члана улазе у арбитражне трошкове и покривају се из уплаћених трошкова арбитражног поступка.

Налогe за исплату накнада и награда из овог члана даје Председник арбитраже, односно секретар Арбитраже када је у питању Председник Арбитраже.

Одредбе овог члана примењују се и на Заменика председника Арбитраже у случају када је предузимао радње у поступку.

Члан 117.

Председнику Арбитраже припада накнада за трошкове пута и боравка у вези обављања послова Арбитраже изван појединих арбитражних поступака, ако станује ван места Арбитраже, у складу са важећим прописима.

Управни одбор Савеза утврђује висину награде Председнику Арбитраже за његов рад изван појединих арбитражних предмета.

Трошкови и награда Председнику Арбитраже покривају се из средстава Савеза.

Одредбе овог члана примењују се и на заменика председника Арбитраже у случају када мења Председника Арбитраже.

5. Трошкови странака

Члан 118.

При одлучивању који ће се трошкови накнадити странци, узимају се у обзир само они трошкови који су били потребни ради вођења и окончања арбитражног спора.

Странка која у целини изгуби спор дужна је да противној странци накнади арбитражне трошкове које је тражила.

Ако странка делимично успе у спору, сноси сразмерни део трошкова друге стране.

Странка је дужна да независно од исхода спора накнади противној странци трошкове које је проузроковала својом кривицом или случајем који се њој догодио.

Свака странка сноси своје трошкове ако је арбитражни поступак завршен поравнањем, а у поравнању није другачије уговорено.

6. Трошкови давања правних мишљења

Члан 119.

Приликом подношења захтева за давање правног мишљења, подносилац је дужан да положи Секретаријату Арбитраже 100,00 ЕУР-а, у динарској противвредности, на име регистрационих трошкова за рад Секретаријата, као и износ који на име трошкова одреди Председник Арбитраже.

Председник Арбитраже одређује примерени износ накнаде арбитрама за давање мишљења из става 1. овог члана.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 120.

Започети спорови који су према овом Правилнику у надлежности Арбитраже и спорови који настану до преузимања надлежности од стране Арбитраже, спровешће се по одредбама овог Правилника.

Арбитража преузима надлежности у складу са Статутом Савеза и овим Правилником даном именована Председника Арбитраже и арбитра.

До усвајања новог Статута Савеза и усклађивања других општих аката Савеза са одредбама овог Правилника, Арбитража преузима, у складу са Статутом Савеза, надлежности другостепених органа утврђене тим општим актима, односно поступа као другостепени жалбени орган на одлуке првостепених органа Савеза.

До доношења Тарифе арбитражних трошкова од стране Управног одбора Савеза, висину арбитражни трошкова утврђује Председник Арбитраже, с тим да арбитражни трошкови не могу бити одређени у износу већем од оног утврђеном чланом 112. став 2. овог Правилника.

Члан 121.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од објављивања на сајту КСС.

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ